

UITSpraak VAN DE TUCHTComMISSIE

Kamer :Tucht
Leden van de kamer
(Kamervoorzitter) : mr. H.L. Duijm
(lid) : mr. G. Eelsing
(lid) : mr. drs. P. van den Eshof
Zaaknummer : T 2021017/2021-33-08

In de zaak van:

1. Melder

De Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie (hierna: de KNGU).

2. Aanklager

Mr. J.B. Develing, namens de KNGU.

3. Beklaagde

[Beklaagde], wonende te [woonplaats];
Gemachtigde: mr. G.J.M. Volders.

4. De procedure

- Op 9 december 2021 heeft de aanklager namens de KNGU tegen [Beklaagde]Ad (hierna: beklagde) aangifte gedaan van overtreding van het Algemeen Tuchtreglement 2020.
- Voorafgaand aan de aangifte heeft de aanklager een onderzoek laten uitvoeren door de onderzoekscommissie van het Instituut Sportrechtspraak (hierna: het ISR), waarbij afzonderlijk is gesproken met drie sporters die beklagde hebben meegemaakt als trainer bij [Club] ([Meldster 1], [Meldster 2] en [Meldster 3]), drie sporters die (ook) training hebben gehad van beklagde bij [Stichting] ([Meldster 4], [Meldster 5] en [Meldster 6]), twee voormalige bestuursleden van [Club] ([Getuige 1] en [Getuige 2]), een vertegenwoordiger van de KNGU ([Getuige 3]), een voormalig jurylid ([Getuige 4]), een voormalig trainer van [Club] ([Getuige 5]), een voormalig fysiotherapeut van [Club] en [Stichting] ([Getuige 6]), een medisch begeleider ([Getuige 7]) en een coach van de KNGU ([Getuige 8]). Beklaagde en twee andere beklagde trainers zijn uitgenodigd voor een onderzoeksgesprek. Zij hebben hiervan gebruik gemaakt. Van alle gesprekken zijn gespreksverslagen gemaakt die als bijlagen onderdeel uitmaken van de Rapportage Onderzoek Instituut Sportrechtspraak.
- Per e-mail van 30 december 2021 heeft beklagde bezwaar gemaakt tegen het feit dat alle drie de aangiftes tegelijk behandeld worden en aan de tuchtcommissie verzocht om de drie zaken apart te behandelen.
- Per brief van 12 januari 2022 heeft mr. Volders, namens beklagden, aan de tuchtcommissie verzocht om voorafgaand aan de inhoudelijke zitting een inleidende zitting in te lassen waar beklagden en hun gemachtigde de mogelijkheid krijgen tot het stellen van vragen aan alle melders en andere personen die een verklaring hebben afgelegd.

Daarnaast heeft hij verzocht om een termijn voor het indienen van een inhoudelijk verweerschrift van minstens zes weken na de inleidende zitting. Het in het EVRM gewaarborgde beginsel van equality of arms en het recht op een eerlijk proces leggen beklaagden aan hun verzoeken ten grondslag.

- De aanklager heeft bij brief van 3 februari 2022 het standpunt ingenomen dat de procedure in het Algemeen Tuchtreglement (voor wat betreft de mogelijkheid getuigen te horen) geen strijd met het equality of arms beginsel oplevert en dat het Algemeen Tuchtreglement niet voorziet in de mogelijkheid om voorafgaand aan het indienen van inhoudelijk verweer getuigen te horen. De aanklager heeft daarom aan de tuchtcommissie verzocht om het verzoek van beklaagden af te wijzen.
- Bij brief van 7 februari 2022 is bevestigd dat de zaken afzonderlijk (en niet als drie-eenheid) worden behandeld. Het verzoek om voorafgaand aan het indienen van een verweerschrift door beklaagden eerst een inleidende zitting te houden waarin getuigen kunnen worden gehoord, is afgewezen. Wel is aan beklaagden een uitstel verleend voor het indienen van verweer.
- Op 4 maart 2022 heeft beklaagde een verweerschrift ingediend, voorzien van 43 bijlagen.
- Op 11 april 2022 heeft een mondelinge behandeling plaatsgevonden, gelijktijdig maar niet gevoegd met de zaken T 2021016/2021-33-07 [Beklaagde in zaak 1] en T 2021018/2021-33-09 [Beklaagde in zaak 2]). Daarbij zijn eerst de door partijen opgeroepen getuigen gehoord. Aanwezig waren: beklaagde, bijgestaan door haar gemachtigde mr. Volders voornoemd en diens kantoorgenoot S.H. van der Veldt, [Beklaagde in zaak 1] en [Beklaagde in zaak 2], de aanklager, mr. P.J. Helgering (casemanager bij het ISR) en mevrouw A. Kuipers namens de KNGU.

Als getuigen aan de zijde van de aanklager zijn gehoord [Getuige 1] en [Getuige 2]. Als getuigen aan de zijde van beklaagde zijn gehoord [Getuige 9], [Getuige 10], [Getuige 11], [Getuige 12] en [Getuige 13].

Na de getuigenverhoren (in alle drie de zaken) hebben de aanklager en de gemachtigde van beklaagde hun standpunten nader toegelicht aan de hand van pleitaantekeningen die zijn overgelegd en tot de gedingstukken worden gerekend. Ten slotte heeft beklaagde het door haar opgestelde 'statement' (gedeeltelijk) voorgedragen, welk stuk na afloop van de zitting aan de tuchtcommissie en de aanklager is toegestuurd en aan het dossier is toegevoegd.

5. Bevoegdheid en Ontvankelijkheid

- 5.1 Beklaagde was ten tijde van de haar verweten gedragingen lid van de KNGU. Op grond van artikel 21 lid 4 van de Statuten van de KNGU zijn alle leden van de KNGU onderworpen aan de tuchtrechtspraak van de KNGU, welke tuchtrechtspraak is opgedragen aan het Instituut Sportrechtspraak met inachtneming van het Algemeen Tuchtreglement van het ISR. De bevoegdheid van het ISR is daarmee gegeven.
- 5.2 De tuchtcommissie stelt vast dat de aangifte voldoet aan de eisen die daaraan in het Algemeen Tuchtreglement worden gesteld. Er zijn ook geen formele bezwaren om de tuchtzaak in behandeling te nemen.
- 5.3 Uit de Rapportage Onderzoek Instituut Sportrechtspraak volgt dat het onderzoek naar grensoverschrijdend gedrag door beklaagde in februari 2021 is gestart en uiteindelijk heeft geleid tot de aangifte. Die aangifte dateert van 9 september 2021.
- 5.4 Het Algemeen Tuchtreglement 2020 (hierna: Algemeen Tuchtreglement) is in werking getreden op 30 juli 2020. In artikel 2 lid 1 Algemeen Tuchtreglement is bepaald dat op feiten die zijn gepleegd vóór de inwerkingtreding van het Algemeen Tuchtreglement, het reglement dat geldt op de datum van aangifte, ook gelding heeft voor deze oudere feiten.

- 5.5 In artikel 12 lid 9 Algemeen Tuchtreglement is bepaald dat een aangifte rechtsgeldig is wanneer degene tegen wie de aangifte zich richt, ten tijde van de overtreding lid was van de sportbond. Het staat vast dat beklaagde ten tijde van de haar verweten gedragingen lid was van de KNGU. De aangifte is gedaan op het moment dat het Algemeen Tuchtreglement van kracht was zodat dit tuchtreglement, dat geen bepalingen bevat op grond waarvan van het beginsel van onmiddellijke werking zou moeten worden afgeweken, daarop van toepassing is.
- 5.6 Beklaagde stelt zich op het standpunt dat de huidige tuchtrechtelijke procedure niet voldoet aan de procedurele waarborgen en rechtsbeginselen die zijn verankerd in artikel 6 EVRM, waaronder het equality of arms beginsel. In de ogen van beklaagde is er daarom geen sprake van een eerlijk proces. Zij voert daartoe aan dat haar de mogelijkheid is onthouden om vóór het indienen van haar verweerschrift getuigen te horen en melders aan kritische vragen te onderwerpen terwijl de aanklager over die mogelijkheid wel beschikt. Verder is beklaagde van mening dat de verweertermijn van twee keer vier weken te kort is om deugdelijk verweer te kunnen voeren en in geen verhouding staat tot de tijd die de aanklager voor zijn onderzoek heeft genomen. Ten slotte betoogt beklaagde dat de onderzoekscommissie haar taak tot waarheidsvinding ex. artikel 8 lid 3 Algemeen Tuchtreglement niet heeft nageleefd door na te laten kritische vragen te stellen aan melders die een verklaring hebben afgelegd en geen contact op te nemen met de door de geïnterviewden genoemde personen om hun kant van het verhaal te horen. Hierdoor ontstaat er een eenzijdig beeld waartegen zij zich vrijwel onmogelijk inhoudelijk kan verweren.
- 5.7 De tuchtcommissie verwerpt dit verweer.
- 5.8 Allereerst geldt in zijn algemeenheid dat de sanctie van niet-ontvankelijkheid alleen dan kan volgen als komt vast te staan dat er sprake is van zodanig ernstig handelen in strijd met de beginselen van een eerlijk proces van de zijde van de aanklager dat hem het recht moet worden ontzegd om een tuchtzaak verder te vervolgen.
- 5.9 Naar het oordeel van de tuchtcommissie is daarvan in deze procedure geen sprake.
- 5.10 Zoals reeds is weergegeven in de brief van het ISR aan partijen d.d. 7 februari 2022 is de tuchtcommissie van oordeel dat de in het Algemeen Tuchtreglement opgenomen procedure waarbij voor zowel de beklaagde als de aanklager de mogelijkheid is opgenomen om getuigen op te roepen en te horen in overeenstemming is met de eisen van een eerlijk proces en dat van een schending van het beginsel van equality of arms geen sprake is. Daarbij heeft te gelden dat ook beklaagde de mogelijkheid heeft om bij verweerschrift verklaringen van derden over te leggen, van welke mogelijkheid zij ook in ruime mate gebruik heeft gemaakt.

De in het Algemeen Tuchtreglement opgenomen termijn voor het voeren van verweer, inclusief de uitstelmogelijkheid, is in het algemeen noch in dit concrete geval onredelijk kort. Uit de stukken en uit de behandeling ter zitting is genoegzaam gebleken dat beklaagde zich tijdig en uitvoerig heeft kunnen verweren tegen de haar verweten gedragingen. Beklaagde heeft immers uitgebreid - onder overlegging van een groot aantal producties - en gemotiveerd de aanklacht weersproken.

Ook de wijze waarop de zitting is verlopen, waarbij de verdediging in de gelegenheid is gesteld om ter zitting in totaal vijftien getuigen te horen (waarvan er veertien zijn gehoord en van één getuige afstand is gedaan), wijst erop dat zij in geen dele te kort is gedaan in haar rechten. Daarnaast is de verdediging uitvoerig in de gelegenheid gesteld om haar standpunt en zienswijzen op de zitting over het voetlicht te brengen.

- 5.11 Het commentaar van beklagde op de wijze waarop door de onderzoekscommissie met de vereisten van artikel 8 lid 3 Algemeen Tuchtreglement is omgegaan, is begrijpelijk. Het hierop gerichte verwijt is vooral verweven met de inhoudelijke beoordeling van de zaak, waarop hieronder nader zal worden ingegaan.
- 5.12 Gelet op het voorgaande is de aanklager ontvankelijk in deze procedure.

6. De aangifte en het verweer

- 6.1. De aanklager heeft aangifte tegen beklagde gedaan van overtredingen van het Algemeen Tuchtreglement die zien op de volgende (kort weergegeven) gedragingen:
- *Artikel 4 lid 2, te weten: 'Ongewenst gedrag betreft elke vorm van ongewenst verbaal, non-verbaal of fysiek gedrag met een connotatie (duiding) dat als doel of gevolg heeft dat de waardigheid van de persoon wordt aangetast, in het bijzonder wanneer een gewelddadige, manipulatieve, bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende, of kwetsende situatie wordt gecreëerd. Onder ongewenst gedrag wordt in ieder geval, doch niet uitsluitend, verstaan:....'*
 - *Artikel 5 lid 2 onder a, te weten: 'De begeleider moet zorgen voor een omgeving en een sfeer waarbinnen de sporter zich veilig voelt te verkeren. In het kader van deze norm wordt als een overtreding beschouwd:*
 - i. het niet onmiddellijk stoppen (of doen laten stoppen) door feitelijke interventie van een klaarblijkelijke vorm van ongewenst gedrag waarvan de begeleider getuige is of waarvan hij op de hoogte wordt gesteld;*
 - ii. het participeren in vormen van ongewenst gedrag of het aanmoedigen van anderen daartoe;*
 - iii. het achterwege laten van hulp aan een slachtoffer of slachtoffers van een incident dat valt onder ongewenst gedrag;*
 - iv. het niet of onvoldoende uitoefenen van begeleiderstaken rondom en tijdens een sportactiviteit waardoor gelegenheid ontstaat voor vormen van ongewenst gedrag, die met het juist uitvoeren van de begeleiderstaken hadden kunnen worden voorkomen.'*
 - *Artikel 5 lid 2 onder c, te weten: 'De begeleider realiseert zich dat het begrip afhankelijkheid of het uitoefenen van macht niet alleen betekent het direct kunnen verlenen van gunsten waardoor de sporter in een voordeligere positie komt te verkeren ten opzichte van andere sporters, maar ook een verminderde zelfregie kan betekenen. Onder verminderde zelfregie wordt verstaan het niet althans onvoldoende kunnen maken van eigen keuzen en het onvoldoende kunnen beschikken over eigen kracht om zelf oplossingen te verzinnen voor problemen en een gebrek aan zelfredzaamheid.'*

De aanklager voert in de aangifte het navolgende aan:

Naar aanleiding van meldingen/signalen die bij de KNGU waren binnengekomen over (vermeend) grensoverschrijdend gedrag, heeft de onderzoekscommissie in totaal zestien interviews gehouden. De betrokken trainers worden als drie-eenheid gezien die gezamenlijk optreden. De verwijten die aan de trainers worden gemaakt betreffen derhalve hun gedrag als groep, waarvoor iedere beklagde een eigen verantwoordelijkheid draagt.

Hoewel de incidenten die zijn gemeld uiteenlopen, komen de gedragingen van beklagde in de verschillende meldingen overeen. In algemene zin heeft te gelden dat er bij de verschillende (oud)sporters een zekere angst is voor beklagde.

Als het gaat over specifieke gedragingen verklaart een aantal (oud)sporters en andere betrokkenen over de trainingsintensiteit en bejegening door de trainers. Aangegeven wordt dat de trainers altijd streng en boos waren en dat er in de zaal veel door hen werd geschreeuwd. De oefeningen waren vaak veel te zwaar en moesten overloos worden herhaald. Daarbij zouden kinderen met een stok op hun knieën worden geslagen. Meerdere betrokkenen verklaren dat er veel werd gehuild tijdens de training en dat er sprake was van een angstcultuur. Het was gangbaar dat er met blessures werd doorgetraind, waarbij adviezen van artsen en fysiotherapeuten in de wind werden geslagen. Kinderen die huilden moesten op de zogenaamde huilstoel zitten met hun gezicht naar de muur.

Uit de meldingen komt verder naar voren dat een door een Engelse trainer geïntroduceerde rektechniek werd toegepast waarbij meerdere kinderen zijn flauwgevallen. Verder werd er bij het rekken van de kinderen vaak doorgeduwd ook als de sporter wilde dat het stopte. Ook kwam het volgens betrokkenen voor dat sporters vóór een wedstrijd aan hun nek omhoog werden getrokken om langer te worden, dit om in de wedstrijd puntenaftrek te voorkomen.

Een aantal sporters geeft aan dat de trainers erg gericht waren op voeding en dat dit volgens hen doorsloeg in sommige gevallen. Met name tijdens buitenlandse reizen werd er honger geleden en als kinderen eten bij zich hadden, werd het afgepakt. Volgens geïnterviewden waren de kinderen bang voor de maandelijkse weegmomenten en moesten zij op voorhand al huilen.

Ten slotte wordt er in de gehouden interviews gesproken over een negatieve benadering waarbij vrijwel nooit complimenten werden gegeven, waardoor bijna niemand de sport nog leuk vond.

Gelet op de (recente) meldingen en het feit dat de meldingen elkaar ondersteunen bij het beschrijven van de gedragingen van beklaagde, stelt de aanklager dat het op basis van de meldingen, apart en in onderlinge samenhang gezien, aannemelijk is dat er ongewenst c.q. grensoverschrijdend gedrag in de zin van artikel 4 lid 2 en artikel 5 lid 2 sub a en c van het Algemeen Tuchtreglement heeft plaatsgevonden door beklaagde.

- 6.2. Beklaagde herkent zich niet in het geschetste beeld van de beschuldigingen en ontkent uitdrukkelijk dat er door haar ongewenst gedrag is vertoond met een connotatie dat als doel of gevolg heeft dat de waardigheid van de sporters is aangetast.

Het verwijt dat beklaagde verantwoordelijk zou zijn voor een algemeen beeld van angst tijdens het trainen wordt uitdrukkelijk betwist. Beklaagde verwijst daarbij onder meer naar het grote aantal verklaringen van sportsters en ouders die als producties bij het verweerschrift zijn overgelegd waaruit een beeld van vertrouwen, bekwaamheid en veiligheid blijkt.

Ook verwijst beklaagde naar de getuigenverklaringen van de ter zitting gehoorde getuigen die het door melders geschetste beeld tegenspreken en aanleiding zou moeten geven om het gehele waarheidsgehalte van de verklaringen van melders in twijfel te trekken.

Beklaagde voert aan dat het motief van melders om de onderhavige zaak te initiëren is gelegen in de vijandige relatie tussen haar en een aantal oud-bestuursleden en ouders binnen [Club]. De reden daarvoor is in essentie een verschil van inzicht over het te voeren beleid. De verstoorde verhouding is tot een climax gekomen tijdens en na afloop van het [evenement]. Vooral [Getuige 2] (vader van [Meldster 1] en bestuurslid van [Club] na het vertrek van de trainers), [naam moeder] (moeder van [Meldster 2] en voormalig trainster bij [Club]) en haar man [Getuige 1] (toenmalig bestuurslid van [Club]) hebben actief bijgedragen aan het conflict. Vooral deze personen zijn na het opstappen van beklaagde en haar medetrainers, [Beklaagde in zaak 2] en [Beklaagde in zaak 1], obsessief bezig geweest met kwaadsprekerij over hen.

De beschuldigende verklaringen die in lijn zijn met de meldingen zijn afkomstig van vrienden van de families [Meldster 1] en [Meldster 2]. Deze verklaringen zijn overduidelijk op elkaar afgestemd. De onderzoekscommissie heeft klakkeloos opgeschreven wat deze personen hebben verklaard en nagelaten deze verklaringen op waarheid te onderzoeken. Daardoor is een eenzijdig maar vooral onjuist beeld ontstaan, waartegen het lastig, zo niet onmogelijk, is verweer te voeren.

Beklaagde meent verder dat de aangifte van algemeenheden aan elkaar hangt en in belangrijke mate is gegrond op een algemene sfeer en verschenen publicaties over de turncultuur, waarop in haar ogen geen tuchtrechtelijke maatregelen kunnen worden gebaseerd.

Voor wat betreft de specifieke gedragingen stelt beklagde dat concretisering of onderbouwing daarvan ontbreekt en dat de verwijten niet door enig bewijsmiddel worden gestaafd. Het betreft overwegend meningen en waardeoordelen van individuele personen die telkens niet door enig ander bewijsmiddel worden ondersteund. In de meeste gevallen gaat het om vermeende gedragingen waarbij melders niet zelf betrokken waren en die met (overgelegde) verklaringen van personen over wie het gaat eenvoudig zijn te weerleggen (bijvoorbeeld over het vermeend slaan met een stok, over het bestaan van een huilstoel of het flauwvallen tijdens het rekken).

Dat de oefeningen te intens waren en beklagde stelselmatig tegen de sporters zou schreeuwen en boos doen, wordt door haar gemotiveerd betwist. Dit geldt ook voor het verwijt dat zij sportsters zou hebben laten doortrainen met blessures en zou doorduwen bij het rekken, tot huilens toe. Ter onderbouwing van dit standpunt verwijst beklagde naar de diverse verklaringen die door haar in de procedure zijn overgelegd en naar de diverse getuigenverklaringen. Deze verklaringen weerleggen volgens beklagde ook de verwijten dat zij zich schuldig heeft gemaakt aan het publiekelijk wegen van de kinderen en hen tijdens buitenlandse toernooien zou hebben uitgehongerd.

Beklaagde is van oordeel dat zij zich niet schuldig heeft gemaakt aan enige overtreding van het Algemeen Tuchtreglement en zij verzoekt de tuchtcommissie dan ook om haar vrij te spreken.

Strafeis

- 6.3. De aanklager heeft verzocht om beklagde een schorsing van het lidmaatschap van de KNGU op te leggen voor de duur van 16 maanden, waarvan 12 maanden voorwaardelijk met een proeftijd van 2 jaar, ingaande op het moment van de uitspraak.

7. Beoordeling door de tuchtcommissie

- 7.1. De tuchtcommissie komt nu toe aan de beoordeling van de vermeende overtredingen en overweegt daartoe het volgende.
- 7.2. De overtredingen waar beklagde van beschuldigd wordt, zouden zich met name hebben voorgedaan in de periode tot 2016, toen zij als trainer/coach werkzaam was bij [Club] en nadien als trainer bij [Stichting]. Zowel binnen [Club] als [Stichting] wordt op topsportniveau getraind.

- 7.3. Momenteel is die (internationale) turnwereld in opspraak door bekendmaking van ervaringen van (top)turnsters wereldwijd, over grensoverschrijdende gedrag binnen de turnsport. In Nederland is ook onderzoek gedaan naar misstanden in de turnsport. Dit heeft onder meer geresulteerd in het onderzoeksrapport “Ongelijke Leggers”.
- 7.4. De reikwijdte van deze tuchtprocedure is echter beperkter dan die van het onderzoeksrapport “Ongelijke Leggers”, want de tuchtprocedure betreft alleen de concrete aanklacht tegen beklagde.
- 7.5. De vraag die de tuchtcommissie in deze procedure moet beantwoorden, is of buiten redelijke twijfel verheven is dat beklagde zich aan de in de aangifte omschreven gedragingen schuldig heeft gemaakt, en of deze gedragingen gekwalificeerd kunnen worden als overtredingen van de artikelen 4 lid 2 en 5 lid 2 onder a en c van het Algemeen Tuchtreglement zoals hierboven in 6.1 nader is beschreven. In dat kader overweegt de tuchtcommissie het volgende.
- 7.6. De tuchtcommissie is van oordeel dat onvoldoende is komen vast te staan dat beklagde zich schuldig heeft gemaakt aan voornoemde overtredingen en zal hierna uitleggen waarom.
- 7.7. De aangifte is in belangrijke mate gebaseerd op de verklaringen van twee [Club]sportsters, [Meldster 2] en [Meldster 1] en van hun ouders (en oud-bestuursleden van [Club]) [Getuige 1] en [Getuige 2]. In de gespreksverslagen van hen en van andere geïnterviewden zijn veel zaken opgenomen over anderen dan de geïnterviewden en vervatten veelal algemene bewoordingen. De algemene teneur van de verklaringen is dat er sprake zou zijn van te lange en te zware trainingen, waarbij veel werd geschreeuwd en gehuild. Daarnaast wordt melding gemaakt van het op onverantwoorde manier rekken, het stelselmatig negeren van blessures en van verkeerde aandacht voor voeding en gewicht. Enkele sporters geven aan nog veel last te hebben van alle gebeurtenissen.
- 7.8. Van de zijde van beklagde zijn daartegenover verklaringen ingebracht van een groot aantal sporters en andere bij de verenigingen betrokken personen die een ander beeld schetsen dan melders. Tevens zijn van de zijde van de verdediging in totaal veertien getuigen gehoord die verklaringen hebben afgelegd met de strekking dat beklagde zich niet aan grensoverschrijdend gedrag schuldig heeft gemaakt, althans dat zij zich in het opgeroepen beeld over beklagde niet herkennen en de specifiek verweten gedragingen van beklagde niet op dezelfde manier hebben ervaren.
- 7.9. Naar het oordeel van de tuchtcommissie kan zij bij de beoordeling van de aan beklagde gemaakte verwijten slechts in beperkte mate varen op de stukken van het voorbereidend onderzoek zoals die onder verantwoordelijkheid van de aanklager zijn opgesteld en overgelegd. Ter zitting heeft aanklager erkend dat de onderzoekscommissie zich heeft beperkt tot het horen van betrokkenen die melding hebben gedaan bij of signalen hebben afgegeven aan de KNGU en vervolgens hun verklaringen heeft opgetekend zonder door te vragen en/of andere betrokkenen te horen (met name personen over wie verklaringen zijn afgelegd of die bij beweerde incidenten betrokken zijn geweest).
- 7.10. Voorts blijkt uit het onderzoeksrapport dat meerdere meldsters zijn gehoord in het bijzijn van familieleden (zoals [Meldster 1], [Meldster 2], [Meldster 6], [Meldster 4] en [Meldster 5]) en in hun gespreksverslagen ook mededelingen van die familieleden zijn opgenomen. Daarmee kan de waarde van de verklaringen van meldsters zelf niet worden vastgesteld, hetgeen te meer klemt nu een aantal meldsters niet bereid dan wel niet in staat is geweest als getuige ter zitting te verschijnen.

- 7.11. De tuchtcommissie is op grond van het voorgaande van oordeel dat het onderzoeksdossier, waarop de aangifte is gebaseerd, geen, althans geen overtuigend, bewijs oplevert voor de gestelde overtredingen. Dit betekent dat zij zich voor wat het bewijs van de gestelde overtredingen betreft voornamelijk zal baseren op de verklaringen van de ter zitting gehoorde getuigen en hetgeen voorts ter zitting naar voren is gebracht.
- 7.12 De tuchtcommissie is van oordeel dat onvoldoende is gebleken van feiten en omstandigheden van de aan beklaagde verweten overtredingen. De verklaringen zijn te algemeen, zijn niet concreet onderbouwd en bevatten vooral veel meningen. Zo spreken meldsters over “de trainers” zonder aan te geven welke gedraging zij aan welke trainer verwijten, spreken meldsters over “kinderen” of “sporters” zonder namen te noemen en zonder aan te geven welke trainer die sporter of dat kind grensoverschrijdend zou hebben bejegend en worden door meldsters geen locaties en tijden genoemd waar en waarop het grensoverschrijdend gedrag zou hebben plaatsgevonden.

Voor zover de verklaringen echter wel gaan over concrete gebeurtenissen die zich in de gymzaal hebben voorgedaan, komen deze verklaringen niet overeen met verklaringen van derden die door beklaagde zijn overgelegd en door hetgeen de getuigen aan de zijde van beklaagde ter zitting hebben verklaard.

- 7.13 Dat er sprake zou zijn (geweest) van te zware trainingen waarbij (jonge) sporters gedwongen worden oefeningen tegen hun wil uit te voeren en dat een angstcultuur onder verantwoordelijkheid van beklaagde in het leven is geroepen, is de tuchtcommissie uit het onderzoek en tijdens de behandeling ter zitting niet, althans onvoldoende gebleken. Dat er tijdens de topsportperiode van de jonge sporters wel eens sprake zou kunnen zijn van een veeleisende houding van de hoofdtrainer(s) en dat dit als onplezierig of confronterend wordt beschouwd is denkbaar, maar zorgt niet per definitie voor een onveilig sportklimaat.
- 7.14 Voor wat betreft de specifieke gedragingen, zoals het stelselmatig geven van veel te zware trainingen waarbij kinderen de oefeningen veelvuldig moesten herhalen, ook als zij moe waren, is de tuchtcommissie van oordeel dat dit uit hetgeen naar voren is gekomen uit het onderzoek en hetgeen getuigen hebben verklaard niet is komen vast te staan. [Meldster 1] heeft verklaard dat kinderen op hun knieën werden geslagen. Volgens sporttherapeut [Getuige 7] gebeurde dit slaan zelfs met een stok, en worden die praktijken nog steeds gebezigd bij [Stichting]. Van alle personen die een verklaring hebben aangelegd en/of als getuige ter zitting zijn gehoord is er echter niemand die deze trainingsmethode bevestigt.
- 7.15 [Meldster 1] heeft aangegeven dat zij door beklaagde gedwongen werd oefeningen te doen tegen haar zin, maar haar voormalig teamgenoten verklaren dat [Meldster 1] heel goed in staat was haar grenzen aan te geven en dat met haar juist wel erg rekening werd gehouden. Meerdere getuigen verklaren dat lastige oefeningen vaak moesten worden herhaald om deze onder de knie te krijgen en te perfectioneren, wat onderdeel van topsport is. Deze getuigen geven ook aan dat er in de gymzaal wel door de trainers werd geschreeuwd om zich boven de muziek uit verstaanbaar te maken, maar dat hier geen boze bedoeling achter zat. In het licht van alle (getuigen)verklaringen is niet aannemelijk geworden dat er bij [Club] of bij [Stichting] sprake was van een trainingsintensiteit c.q. negatieve bejegening door de beklaagde trainers die als grensoverschrijdend moet worden gekwalificeerd.
- 7.16 Verder is er onvoldoende ondersteunend bewijs voor het gebruik van onacceptabele rekmethodes. [Meldster 1] en [Meldster 2] verklaren dat bij het rekken wel eens kinderen flauwvielen, waaronder [Meldster 2] ook zelf een paar keer.

Beklaagde heeft als verweer aangevoerd dat zij een rekmethode hadden overgenomen van een Engelse [Club] trainer ([naam trainer]), maar dat de toepassing daarvan onmiddellijk is gestopt nadat [Meldster 2] een keer is flauwgevallen. Oud-bestuurder [naam] heeft dit bevestigd. De suggestie dat het vaker gebeurde dat kinderen flauwvielen als gevolg van rekken volgens de methode van [naam trainer], blijft daarmee niet overeind. Alle aan de zijde van beklagde trainers gehoorde getuigen verklaren verder dat de bovenpartners - als zij de rekoefeningen niet alleen konden uitvoeren - daarbij vooral door hun onderpartners werden geholpen, en soms hulp kregen van de trainers, maar dat er altijd werd gestopt als de sporter stop zei, en dat er dus niet werd doorgedruwd. Dit aan beklagde gemaakte verwijt is daarmee naar het oordeel van de tuchtcommissie niet komen vast te staan.

- 7.17 Ook is er onvoldoende ondersteunend bewijs van het stelstelmatig laten doortrainen met een ernstige blessure en dat daarbij door de trainers adviezen van artsen en fysiotherapeuten zouden worden genegeerd. Als dat mogelijk toch is gebeurd is niet aangetoond dat beklagde weet had van de blessure, omdat sporters uit loyaliteit voor hun team hier niet altijd open over waren. Beklaagde heeft aangevoerd dat zij zich bij de aanpak van en omgang met blessures laat leiden door het medische team bestaande uit de sportarts en fysiotherapeut, en dit wordt door meerdere getuigen bevestigd. [Meldster 1] heeft verklaard dat zij haar pols brak toen [Beklaagde in zaak 2] haar niet opving en dat zij daarna gewoon moest doortrainen. Haar toenmalige teamgenoten [naam teamgenoot] en [Getuige 10] geven echter aan dat [Beklaagde in zaak 2] gelijk na de val met [Meldster 1] naar de eerste hulp is gegaan en dat zij daarna vervangende opdrachten kreeg om haar pols te ontlasten. Meerdere getuigen hebben verklaard dat de blessure van een sporter gevolgen heeft voor het hele team en dat er daarom in teamverband werd overlegd wat nog wel kon. Denkbaar is dat op deze wijze (bewust of onbewust) druk op de geblesseerde sporter werd uitgeoefend om niet op de beste manier met een blessure om te gaan (zoals voldoende rust houden) en dat trainers als eindverantwoordelijke in de zaal hier nauwlettender op hadden moeten toezien. Van grensoverschrijdend en tuchtrechtelijk verwijtbaar handelen door beklagde is de tuchtcommissie op dit punt echter niet gebleken.
- 7.18 Dat geldt ook voor het verwijt dat beklagde zich schuldig zou hebben gemaakt aan het wegen in het bijzijn van anderen, met als gevolg dat sommige kinderen op voorhand al moesten huilen. Alleen [Meldster 1] en [Meldster 2] verklaren hierover, zonder dit verder concreet te maken. Meerdere getuigen hebben daartegenover verklaard dat zij maandelijks in de kantine gewogen werden door een diëtiste waar geen andere personen bij aanwezig waren. Daarmee is onvoldoende komen vast te staan dat er sprake was van publieke weegmomenten en van denigrerende opmerkingen van beklagde als zij vond dat een sporter te dik was. Uit de getuigenverklaringen volgt evenmin dat sporters tijdens buitenlandse toernooien niet voldoende voeding kregen. Een groot aantal sporters heeft aangegeven dat er wel aandacht was voor gezonde voeding, maar niet dat zij van beklagde maar heel weinig mochten eten of dat hun tassen op aanwezigheid van eten werden gecontroleerd. Dat dit is gebeurd, is naar het oordeel van de tuchtcommissie niet komen vast te staan.
- 7.19 Dat er sprake zou zijn van negatieve coaching en van ongewenste opmerkingen over gedrag, uiterlijk of status is naar het oordeel van de tuchtcommissie eveneens niet komen vast te staan. De aantijgingen voor een dergelijk gedrag zijn te algemeen en niet voldoende concreet. De verklaringen van meldsters daarover worden bovendien niet in voldoende mate ondersteund door ander bewijs.
- 7.20 Verder wordt ter onderbouwing van de op deze plaats aan beklagde gemaakte verwijten verwezen naar het onderzoek "Ongelijke leggers" en een artikel van Karin de Bruin over misstanden in het turnen. Algemene verwijzingen naar deze rapporten kunnen aan het bewijs tegen beklagde niet bijdragen.

- 7.21 De tuchtcommissie is concluderend van oordeel dat niet buiten redelijke twijfel is komen vast te staan dat beklaagde grensoverschrijdend en daarmee tuchtrechtelijk verwijtbaar gedrag heeft vertoond. Beklaagde zal worden vrijgesproken.
- 7.22 Nu beklaagde wordt vrijgesproken, komen de aan de behandeling van deze zaak verbonden kosten ten laste van de KNGU.

8. Uitspraak:

De tuchtcommissie:

- spreekt beklaagde vrij;
- stelt de aan de behandeling van deze zaak verbonden kosten vast op € 1.250,-

9. Beroep in geval van een uitspraak van de tuchtcommissie

De aanklager, degene die aangifte heeft gedaan, en de beklaagde kunnen van een uitspraak van de tuchtcommissie beroep instellen bij de commissie van beroep. De termijn voor het indienen van een beroepschrift bedraagt vier weken na de datum van ontvangst van de uitspraak van de tuchtcommissie, die geacht wordt twee dagen na de datum van verzending te zijn gelegen, tenzij de beklaagde overtuigend aannemelijk kan maken dat zij niet eerder van de uitspraak van de tuchtcommissie heeft kunnen kennisnemen. Wanneer de uitspraak voordien per e-mail is toegezonden vangt de beroepstermijn aan vanaf de datum waarop de uitspraak per aangetekende brief is toegezonden. Het beroep wordt schriftelijk en gemotiveerd ingesteld. Het beroepschrift wordt per aangetekende brief of elektronisch per e-mail toegezonden aan de commissie van beroep.

Hilversum, 24 mei 2022

mr. H.L. Duijm
(Kamervoorzitter)

mr. M. van de Glind
(juridisch secretaris)

Afschrift verzonden d.d.:
Paraaf ambtelijk secretaris: